

Tuulivoimaloita koskevan YVA-lain hankeluettelomuutoksen arvioitu vaikutus yritysten hallinnolliseen taakkaan

Tässä muistiossa arvioidaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, *jäljempänä* YVA-laki) liitteen 1 tuulivoimaloita koskeva rajan laskun vaikutuksia yritysten hallinnolliseen taakkaan. Arvio on laadittu työ- ja elinkeinoministeriön kehittämää Sääntelytaakkalaskuria (2025) hyödyntäen.

YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (*jäljempänä* YVA-menettely) sovelletaan lain 3 §:n perusteella hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetaan YVA-lain liitteessä 1 (*jäljempänä* hankeluettelo). Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Tällöin asiasta tehdään YVA-lain 13 §:ssä tarkoitettu päätös.

Voimassa olevan hankeluettelon 7 kohdan e alakohdan mukaan YVA-menettelyssä on arvioitava tuulivoimalahankkeet, kun yksittäisten laitosten lukumäärä on vähintään 10 kappaletta tai kokonaisteho vähintään 45 megawattia.

Kyseistä hankeluettelon kohdan rajaa laskettiin 10 yksittäisestä laitoksesta 5 yksittäiseen laitokseen osana *hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi* (HE 41/2025 vp). Hankeluettelon kohtaa koskeva kokonaistehoraja säilyi 45 megawatissa. Muutos koskee siis sellaisia tuulivoimalahankkeita, joissa yksittäisiä voimaloita (tuulimyllyjä) on 5–9 ja joiden kokonaisteho alle 45 megawattia. Uusi raja tulee voimaan 1.1.2026.

Yrityksille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa selvitettäessä tuulivoimalahankkeesta vastaavia edustava yhdistys keräsi ympäristöministeriön pyynnöstä hankkeesta vastaavilta tiedon siitä, mikä on hankkeesta vastaavalle YVA-menettelystä aiheutuvan kustannuksen hintaluokka tuulivoimalahankkeissa, joiden koko on 7–9 myllyä ja kokonaisteho alle 45 megawattia, ja mitä YVA-menettelyt tässä kokoluokassa suunnilleen maksavat halvimmillaan ja kalleimmillaan. Saadun tiedon mukaan vastauksia hintatasosta saatiin useilta yrityksiltä, ja hintahaarukka näytti tyypillisesti olevan 300 000–500 000 euron välillä. Kun samasta hankkeesta tehdään YVA ja kaava, on saadun tiedon mukaan YVA-menettelyn lisäämä kustannus pienemmissä hankkeissa 100 000 euroa konsulttikuluja sekä ELY-maksut. ELY-maksuilla tarkoitetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (*jäljempänä* ELY-keskus) YVA-menettelyyn liittyvistä suoritteista perittäviä maksuja.

ELY-maksujen suuruudesta kyseessä olevissa hankkeissa ei ole eriteltyä tietoa, mutta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 annetun valtioneuvoston asetuksen (794/2024) mukaan tavanomaisen hankkeen YVA-menettelyn kustannukset ovat 20 000 euroa (8 600 e + 11 400 e). YVA-menettelystä seuraavaa konsulttikulujen ja arvioitua ELY-maksujen summaa on käytetty määrittämään YVA-menettelyn arvioitu alin hinta.

Tietoa pienempien, 5–6 voimalaa sisältävien hankkeiden YVA-menettelyn kustannuksista ei ollut tätä arviota tehtäessä saatavissa. Ei ole kuitenkaan erityisiä syitä olettaa, että kyseiset kustannukset olisivat ainakaan olennaisesti pienempiä kuin YVA-menettelyn alin kustannus, joka syntyy, kun YVA-menettelyn lisäämiä kustannuksia tarkastellaan suhteessa hankkeesta laadittavan kaavan

vaikutusten arvioinnista seuraaviin kustannuksiin, ja joka on noin 120 000 euroa. Täten tämä on edelleen mielekäs arvio kustannusten alarajaksi.

Jos oletetaan, että puolessa 5–9 voimalan tuulivoimalahankkeista YVA-menettelyn kustannukset olisivat lisäksi hankkeesta laadittavan kaavan vaikutusten arviointiin nähden, ja puolessa ei, olisi keskikustannus arviolta noin **260 000 euroa**. Oletus jakaumasta on jouduttu tekemään, sillä tietoa todellisesta jakautumisesta ei ole ollut saatavilla arviota tehtäessä.

ELY-keskukset ovat keränneet tietoa sellaisista YVA-lain 13 §:n mukaisista päätöksistä, joilla ELY-keskus on ratkaissut, tuleeko tuulivoimalahankkeeseen soveltaa YVA-menettelyä. Taakkavaikutuksen arvioinnissa on käytetty tietoa niistä päätöksistä, joiden ratkaisu on ollut, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltaminen ole tarpeen. Hankkeiden, joihin on päätetty soveltaa YVA-menettelyä, on katsottu jäävän lisätaakkavaikutuksen ulkopuolelle, sillä ne ovat kuuluneet YVA-menettelyn piiriin myös ilman hankeluettelon kokorajan alentamista.

Arviota tehtäessä saatavilla on ollut tieto vain niistä tilanteista, joissa ELY-keskus on antanut päätöksen. Tämän takia on mahdollista, että joitain tuulivoimalahankkeita puuttuu tästä tarkastelusta. Kuitenkin ELY-keskusten päätöstietojen mukainen hankemäärä on jopa suurempi kuin valmistuneiden hankkeiden määrä Suomen uusiutuvat ry:n keräämien tuulivoimatilastojen¹ mukainen määrä alle 5–9 voimalan tuulivoimalahankkeissa, joissa kokonaisteho on alle 45 megawattia. Ero selittynee ajallisella erolla ja sillä, että osa hankkeista jää lopulta toteutumatta. Täten ELY-keskusten keräämiä tietoja voidaan pitää arvion kannalta varsin kattavina ja uskottavina.

Vuosina 2019–2023 Suomessa on ollut ELY-keskusten päätösten perusteella yhteensä 18 sellaista tuulivoimapuistohanketta, joihin tämä lakimuutos olisi todennäköisesti vaikuttanut. Näistä hankkeista 11 kappaletta oli 5–6 tuulimyllyn hankkeita ja 7 kappaletta 7–9 tuulimyllyn hankkeita. Tarkastelu alkaa helmikuusta 2019. Vuotuisiksi hanketyyppeihin ja kokoluokkaan kuuluvien hankkeiden määräksi on katsottu 3,6 hanketta (18 hanketta / 5 vuotta).

Vuosi	1.2.2019- 31.12.2019	2020	2021	2022	2023
5–6 voimalaa	2	1	3	3	2
7–9 voimalaa	3	2	2	0	0

Näiden tietojen pohjalta voidaan siis laskea, että lakimuutos lisäisi yritysten hallinnollista taakkaa arviolta **noin 900 000 € vuodessa** ($3,6 * 260\,000$) lisääntyneiden YVA-menettelyiden myötä.

Arvioon sisältyy epävarmuuksia molempiin suuntiin. Voisi teoriassa olla mahdollista, että jatkossa tarkastelun kohteena olevan kokoluokan tuulivoimalahankkeita olisi vähemmän (esim. vain 3 hanketta vuodessa) ja niissä valtaosa tehtäisiin edullisimmalla mahdollisella tavalla YVA-menettelyn ja hankkeesta laadittavan kaavan vaikutusten arvioinnin selvitykset yhteensovittaen kustannusten minimoimiseksi. YVA-lain 4 §:ssä myös veloitetaan sovittamaan yhteen YVA-laissa ja muussa lainsäädännössä edellytetyt selvitykset. Toisaalta voisi olla niin, että vaikutuksen kohteena olevia hankkeita tehdäänkin todellisuudessa merkittävästi enemmän kuin ELY:jen päätösten perusteella (esim. 5 vuodessa), ja kustannusten keskiarvo osuisi tarpeellisten lisätöiden vuoksi hintahaitarin yläpäähän (esim. 400 000 €). Tällöin arvion vaihteluväli olisi noin **400 000 € – 2 miljoonaa € vuodessa**.

¹ <https://suomenuusiutuvat.fi/tuulivoimatilastot-6-2025/>